

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2996

Vragen van het lid **Van der Woude** (VVD) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het artikel door Hoger Onderwijs Persbureau op Punt Avans «Experiment flexstuderen stopt abrupt, Dijkgraaf denkt na»* (ingezonden 23 januari 2023).

Antwoord van Minister **Dijkgraaf** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 23 juni 2023). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 1856.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Experiment flexstuderen stopt abrupt, Dijkgraaf denkt na»?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Is het waar dat u het wetstraject flexstuderen, waarvan de volgende stap dit voorjaar voorzien was, wilt stopzetten dan wel vertragen? Zo ja, waarom? Zo ja, waarom is de Kamer hiervan niet op de hoogte gesteld? Zo ja, klopt het dat het experiment flexstuderen hiermee abrupt zou stoppen en studenten die een dergelijk traject volgen of willen volgen gedupeerd worden?

Antwoord 2

Ik heb de afweging gemaakt om het wetsvoorstel flexstuderen voor te bereiden en in te dienen ná mijn beleidsreactie op de toekomstverkenning. Ik realiseer me dat ik daarmee terugkom op mijn streven om eerder al een wetsvoorstel voor flexstuderen in te dienen waarmee het experiment kon worden verlengd, en verankering met ingang van studiejaar 2024/2025 zou plaatsvinden. Het streven is nu om flexstuderen mogelijk te maken voor alle instellingen vanaf studiejaar 2025/2026. Ik vind het namelijk belangrijk dat de wettelijke verankering van flexstuderen kan plaatsvinden in samenhang met de verschillende perspectieven voor flexibilisering van het onderwijs, die zullen voortkomen uit de toekomstverkenning en het beleid met betrekking tot LLO. Daarnaast vind ik het belangrijk dat ik zoveel mogelijk informatie

¹ Hoger Onderwijs Persbureau, 20 januari 2023; <https://punt.avans.nl/2023/01/experiment-flexstuderen-stopt-abrupt-dijkgraaf-denkt-na/>.

over de brede behoefte aan flexstuderen en de mogelijkheden voor een vergelijkbare vorm kan meenemen in het wetsvoorstel (conform de motie Van der Woude c.s.²).

Ik wil hiervoor zowel de informatie benutten uit de toekomstverkenning, gesprekken met deelnemende instellingen als ook de informatie uit de laatste jaren van het experiment flexstuderen. De evaluatie van het experiment flexstuderen is in mei 2021 gestart waardoor de twee laatste experimenteerjaren (waaronder het huidige jaar) niet zijn meegenomen. Voor deze twee laatste jaren zijn bovendien nieuwe mogelijkheden aan het experiment toegevoegd, zoals de uitbreiding naar deeltijdonderwijs. Mede door deze informatiebehoefte is het niet haalbaar gebleken om tijdig een wetsvoorstel in te dienen.

Dit besluit betekent dat het huidige experiment per 1 september 2023 van rechtswege eindigt. Omdat er nog geen wetsvoorstel is ingediend, zoals dit door de wet is vereist,³ is het voortzetten van het experiment niet mogelijk. Ik realiseer mij dat dit besluit heel vervelend is voor de deelnemende studenten die ook volgend jaar zouden willen flexstuderen. De groep deelnemers aan het experiment verkeren regelmatig in een bijzondere omstandigheid, zoals een medische conditie, een mantelzorgtaak of topsport waarbij flexstuderen voor hen een uitkomst biedt.

Ik heb in de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met de deelnemende instellingen over de impact van het aflopen het experiment, de specifieke gevolgen voor deelnemende studenten en mogelijke handelingsperspectieven.

Ook heb ik in de afgelopen periode verkend of er alternatieve opties waren om het experiment toch te verlengen. Recent is gebleken dat de alternatieve opties helaas niet haalbaar zijn.

Ik ben graag bereid om de instellingen gericht te ondersteunen, zodat de studenten die in studiejaar 2022–2023 deelnemen aan het experiment, geen last hoeven te ondervinden van de late besluitvorming. Ik werk daarom aan een oplossing waardoor deelnemende studenten hun studie kunnen voortzetten onder vergelijkbare condities als tijdens het experiment. Voor de instelling geldt dat zij op deze wijze de deelnemende studenten kunnen blijven ondersteunen om op een eigen studietempo de studie te continueren. Voor de deelnemende student betekent dit dat de student een eigen studietempo houdt, wel wettelijk collegegeld betaalt, maar tevens een tegemoetkoming ontvangt. Het voornemen is om de lasten (waaronder de administratieve lasten) zowel bij de instellingen als de studenten tot een minimum te beperken. Ik ben met de instellingen in gesprek hoe wij deze tegemoetkoming kunnen realiseren. Voor de tegemoetkoming is dekking aanwezig op de OCW-begroting. Daarnaast is ook voor deze studenten voor komend studiejaar de mogelijkheid om de basisbeurs aan te vragen.

Vraag 3

Hoeveel studenten maken op dit moment gebruik van de mogelijkheid om te kunnen flexstuderen?

Antwoord 3

Studenten die willen flexstuderen dienen zich te melden bij de instelling. De instelling zal na overleg besluiten of en hoelang de student mag flexstuderen. Hierom registreert niet OCW maar de instelling hoeveel studenten flexstuderen. In de afgelopen tijd heb ik alle deelnemende onderwijsinstellingen gesproken. Op basis daarvan is het mijn inschatting dat in het huidige studiejaar 1.750 tot 2.000 studenten meedoen aan het experiment.

Vraag 4

In hoeverre zijn de gevolgen voor deze studenten in kaart gebracht alvorens besloten is het experiment stop te zetten?

² Kamerstuk 31 288, nr. 956.

³ Artikel 1.7a, vierde lid, WHW.

Antwoord 4

Het experiment is niet stopgezet. Elk experiment kent een exacte start- en einddatum, hetgeen ook in een (experimenteer)besluit wordt vastgelegd. Ook het Besluit experiment flexibel ho bepaalt in artikel 17d de exacte periode van het experiment: van 1 september 2017 tot 1 september 2023. Het experiment eindigt na 31 augustus 2023 van rechtswege.

In de afgelopen tijd heb ik met het onderwijsveld verkend welke gevolgen het aflopen van het experiment heeft op de deelnemende studenten. Voor de huidige flexstudenten die volgend jaar nog studeren geldt dat zij in het nieuwe studiejaar het wettelijk collegegeld zullen betalen. De gevolgen hiervan variëren per student. Voor afstuderende flexstudenten zijn er geen gevolgen.

Desalniettemin realiseer ik mij terdege dat het aflopen van het experiment (financiële) consequenties kan hebben voor (een specifieke groep) studenten. Deze studenten hebben vanwege verschillende omstandigheden behoefte aan een eigen studietempo. Deze groep studenten heeft mijn aandacht en ik werk daarom samen met de instellingen aan een oplossing waarbij de deelnemende student onder vergelijkbare condities de studie kan voortzetten. Hierbij is het mijn doel dat de uitvoering hiervan voor zowel de instelling als de student zo min mogelijk belastend zal zijn. Hiervoor is dekking aanwezig op de OCW-begroting. Binnen het profileringsfonds is er ruimte voor de deelnemende instellingen om een tegemoetkoming te bieden aan de huidige flexstudenten. Maar ook een andere regeling is een optie.

Vraag 5

Als het bericht klopt dat u het wetsvoorstel wil aanhouden, klopt daarbij dan ook de aanname in het artikel dat u dat doet omdat de VVD flexstuderende breed over het hoger onderwijs zou willen uitrollen? Zo nee, kan de Minister toelichten waarom het wetsvoorstel dan wel stopgezet of vertrapd wordt?

Antwoord 5

In de beantwoording op vraag 2 heb ik mijn beweegredenen genoemd.

Vraag 6

Bent u ervan op de hoogte dat de VVD vooral wil kijken naar een verbreding ten opzichte van de huidige opzet, met name ten gunste van oudere (master)studenten?

Antwoord 6

Ja. In het huidige experiment hebben deelnemende onderwijsinstellingen de mogelijkheid om te bepalen hoe zij het beleid rondom flexstuderende vormgeven. Enkele onderwijsinstellingen bieden flexstuderende reeds aan masterstudenten die het studeren combineren met werken of een gezinsleven.

Vraag 7

Hoe staat het met de uitvoering van de motie⁴ die beoogt via gedegen onderzoek een grondslag te geven aan een dergelijke verbreding?

Antwoord 7

De motie van Van der Woude c.s. verzoekt mij te verkennen hoe groot de brede behoefte is aan flexstuderende, en dat mee te wegen in het wetsvoorstel. Op basis van bestaande onderzoeken over flexstuderende en ambtelijke gesprekken die gevoerd zijn met deelnemende instellingen vorm ik mij momenteel een beeld over de bredere behoefte. Zoals aangegeven bij de beantwoording op vraag 2 levert de toekomstverkenning naar verwachting belangrijke inzichten over flexibilisering. Na de toekomstverkenning zal ik mijn beeld over de bredere behoefte voor flexstuderende met de Kamer delen en verder werken aan het wetsvoorstel.

Vraag 8

Kunt u de vragen afzonderlijk beantwoorden?

⁴ Kamerstukken II 2021–2022, 31 288, nr. 956.

Antwoord 8
Ja.